

OPINTOSOSIONOMI- HARJOITTELU

Yhteisöllisyyttä ja vertaistukea tarpeeseen vastaten

Heli Sipilä, YTYÄ opiskeluun –hankkeen projektipäällikkö

Diak

Verraton vertaistuki

- Yhteiskunnan muutokset ovat lisänneet vertaistuen tarvetta
- Vertaistuki tarkoittaa **samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien** ihmisten kohtaamista ja heidän omiin kokemuksiinsa perustuvaa **toisilleen antamaa tukea**.
- Vertaistuki on **aitoa läsnäoloa** 'tässä ja nyt'. Oleellista vertaistuessa on toisen **kunnioittaminen**, keskinäinen **luottamus** ja sosiaalisesta asemasta riippumaton **tasa-arvoisuus** sekä toimiva **vuorovaikutus**.
- Vertaisia ovat saman kokeneet ihmiset, jotka ymmärtävät toisiaan. Vertaistuki on sosiaalista tukea, joka **perustuu kokemusten jakamiseen vertaisten kesken**
- Vertaistuki voi sisältää erityisesti **tiedollisen, emotionaalisen, yhteenkuuluvuuden ja vastavuoroisen tuen** elementtejä
- Oman kokemustietonsa avulla vertaiset etsivät keinoja selviytyä haastavista kokemuksista tai, jos olosuhteita ei voi muuttaa, elämään niiden kanssa.
- **Saman kokemuksen omaavien joukossa kenenkään ei tarvitse kokea yksinäisyyttä tai olevansa erilainen. Vertaiset hyväksyvät toisensa juuri sellaisina kuin ovat.**

Lähde:

Vertaistukea opinnoissa etenemiseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin

» AMK opiskelijoilla monenlaiset ja kasvavat tuen tarpeet vs. ohjauksen niukat resurssit

- Vertaistuella lisätukea ja yhteisöllisyyttä AMK opiskelijalle

» Vertaistuki on tehokasta mutta toteutus ollut AMK:ssa ollut haastavaa

- Ratkaisuna opintopisteytys vertaistuen antajalle

» Tuen oikea-aikainen kohdentaminen

- Rästien, opintojen viivästymien ja pudokkuuden ehkäisy
- Tukea silloin kun opiskelija sitä tarvitsee, ei vasta rästipajassa
→ Tuen vieminen vahvemmin opintojaksojen sisään sitä tarvitseville

» Vertaistuen antajalle aidosti ammatillista ohjausosaamista ja ammatillista kasvua tukeva harjoittelupaikka

→ Opintososionomiharjoittelu

Opintososionomiharjoittelun rakenne Diakissa

- » **Opintososionomiharjoittelu on mahdollista sosionomikoulutuksen viimeisessä harjoittelussa, joka on laajuudeltaan 16 tai 17 op (HAR3), englanninkielisessä sosionomikoulutuksessa PRA3, 16 op.**
 - Opiskelijalla jo kokemusta ohjaustyöstä ja sosiaalialan palveluista aiempien harjoitteluiden ja teoriaopintojen pohjalta
- » **Harjoittelu ajoittuu yhden lukukauden ajalle (noin 4-6 h/pv tai 2-4 pv/vko) Rinnalla voi olla muita opintoja.**
- » **Opintososionomiharjoittelijaksi hakeutuminen tapahtuu kohdennetulla markkinoinnilla HAR3/PRA3 vaihetta lähestyville opiskelijoille**
- » **Rekryilmoitukseen on kirjattu opintososionomiharjoittelijalta edellytettävä osaaminen (ks. seuraava dia)**
- » **Rekryprosessi etenee cv:n sisältämän hakemuksen pohjalta valittujen haastatteluun**
- » **Haastattelun toteuttaa kuraattori ja HAR3 vastuulehtori. Kuraattori toimii myös harjoittelun ohjaajana.**
- » **HAR3 sisältää kehittämistehtävän oppimistehtävänä. Tämä myötä toteutuu toiminnan jatkuva kehittäminen ja arviointi**

Opintososionomiharjoittelijan rekrytoinnissa ja valinnassa huomioitavaa

» Opintososionomiharjoittelijalta edellytetään

- Itsensä johtamista ja ajankäytön hallintaa
- Kohtaamisaamista
- Ohjausosaamista (yksilö- ja ryhmäohjausta)
- Vertaistuellista ohjausosaamista opintojen tai opiskeluarjen haasteissa olevalle opiskelijalle
- Tiimityöskentelytaitoja ja moniammatillista yhteistyöstä
- Omista voimavaroista, jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehtimista
- Tietoa sosiaalialan palveluista

» Lisäksi eduksi on, jos hakijalla on mm.

- Kiinnostusta erilaisista oppijoista
- Tietoa tai halua oppia psyykkisistä ja neurologisista haasteista
- Sujuva englannin taito

Opintososionomiharjoittelija on yhtä aikaa

- » **100% AMK:n opiskeluhuvinvointiryhmän jäsen harjoittelijan roolissa**
- » **100% AMK:n opiskelija ja opiskelijoiden vertaistuki**
- » **Painotus muotoutuu tehtävittäin, kummasta roolista käsin työskentelee, mutta opiskelija on silti joka kohtaamisessa aina molempia,**
- » **Opintososionomiharjoittelija sitoutuu allekirjoituksella samaan vaitiolo- ja salassasopimukseen kuin työntekijä**

Opintososionomiharjoittelijoiden ohjaus

- » **Pilottivaiheessa hankkeen projektipäällikkö**
- » **Kuraattori/erityisopettaja ohjaa, kun toiminta juurtuu**
- » **Harjoittelusta vastaava opettaja mukana tavoitteidenasettelussa & kehittämistehtävän määrittelyssä**
- » **OHR tiimin ohjaus tarpeen mukaan**
- » **Opintojaksojen lehtorit yhteistyökumppaneina**
- » **Myös opintososionomien keskinäinen vertaistuki merkittävä**
 - Keskinäiset tiimipalaverit 1xvko
- » **Työnohjaus ryhmätyönohjauksena**

Opintososionomiharjoittelijan tehtäviä

- » Seuraavaksi esitellään, millaisista sisällöistä opintososionomiharjoittelijan tehtävä ja vastuut rakentuvat
- » Ensin näet yhdestä kuvasta kaikki Opintososionomiharjoittelijan tehtävät
- » Sen jälkeen esitellään jokainen tehtäväkokonaisuus erikseen
- » Toimenkuva joustaa ajankohtaisten opettajien ja opiskelijoiden tarpeen mukaan
- » Harjoitteluun kuuluva kehittämistehtävä kohdennetaan ja rajataan ajankohtaisen tarpeen mukaan

Opintososionomi-harjoittelu

Tuki opintojaksoilla

- Orientaatiot opintoihin, opon ja ryhmävastaavan tunnit sekä OHR-infot
- Opintojaksojen aloituksissa/tehtäväksiannoissa opettajan kanssa → Lukkarissa jakson sisällä tukipajat ja opintopiirit (kynnys myös yksilötapaamisiin madaltuu, kun opintososionomi tuttu jo opintojaksolta)
- Tiimityö toimivaksi –malli sekä opinnäytetyön vertaistukipajat

Yksilöllinen tuki

- Yksilötapaamisia ajanvarauksella: Ohjausta oppimistehtäviin, opiskeluarkeen sekä opiskelukykyyn ja opiskeluhuvinvointiin liittyviin kysymyksiin.
- Tukea mm. opinnäytetyön, tiimityön ja harjoitteluun liittyviin teemoihin
- Opiskelija voi varata ajan suoraan itse tai tulee opo/kuraattori/opettaja/erityisopettajan ohjaamana

Ryhmämuotoinen toiminta

- Temaattista ryhmätoimintaa opintojen ulkopuolella: Luontoretki, haalarimerkkiompelu, opiskelukaupunkiin tutustuminen, joulu-/ystävänpäiväkortti –paja yms,
- Pop up kahvit/ jouluglögit – matalan kynnyksen kohtaamista & opintososionomiharjoittelijan palveluiden markkinointia

Muut tehtävät

- Päivystys joka arkipäivä klo 11-15 Opiskelijoiden olohuoneessa/221:ssä. Matalan kynnyksen tuki opiskeluarjen ajankohtaiseen tarpeeseen
- Jodel –päivystys. Uusien opintososionomiharjoittelijoiden perehdytys
- Somepostaukset ja blogit osana toiminnan markkinointia ja tiedotusta
- Harjoittelun kehittämistehtävä: toiminnan jatkuva kehittäminen ajankohtaiseen tarpeeseen. Työnohjaukseen osallistuminen osa harjoittelua.

Tuki opintojaksoilla

» Taustaa

- Tavoitteena on tuoda tarvetta vastaava tuki opiskeluun ja oppimistehtäviin opintojaksojen aikana, ei vasta rästien tekemiseen
- Osallistuminen opintojaksojen ulkopuoliseen tukitoimintaan on ollut heikkoa.

» Vertaisohjausta ja -tukea opintojaksojen sisällä (tehtävien tukipajat, lukupiirit, jne.)

- Suunnittelu opintojaksojen opettajien kanssa tiiviissä yhteistyössä.
- Opintososionomiharjoittelijan tuki on opintojakson lukujärjestyksessä esim.
 - » Tehtävän tukipaja (opintososionomiharjoittelijat mukana lehtoreiden kanssa tehtävänannoissa)
 - » Tiimityö toimivaksi -vertaisohjaus

Tuki opintojaksoilla

- » Mukana opintoihin orientoitumisessa
- » Mukana omon & ryhmävastaavan tunneilla
- » Oppimistehtävien tehtävänannoissa ja opintojakson tehtävien tukipajoissa
- » Kun opintososionomiharjoittelija tulee tutuksi opintojaksolla, kynnys madaltuu myös yksilöohjauksiin, mikäli vielä lisätuen tarvetta tehtävään
- » Opiskelijan ei tarvitse jäädä yksin tehtävän äärellä, jos ei osaa, ymmärrä tai jaksa
- » Vertaiselta on usein helpompi pyytää apua kuin opettajalta, sanovat opiskelijat

Yksilöllinen tuki

» Tukea opiskeluun ja opiskeluarkeen

- opiskelun edistämiseen (esim. tuki oppimistehtävissä)
- opiskeluarjen jäsentämiseen (mm. ajankäytön haasteet & suunnittelu)
- oppimisvaikeuksiin (pääosin erityisopettajan ohjaamana)
- elämäntilanteeseen ja opiskeluhyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä (usein kuraattorin ohjaamana)

» Ohjaustapaamiset ajanvarauksella tai Opiskelijoiden olohuoneessa päivystysaikana

» Ajanvaraus

- Suoraan itse sähköpostitse tai lehtorin/opon/kuraattorin/erityisopettajan ohjaamana

» Opintososionimiharjoittelijat -sähköpostiosoite

Ryhmämuotoinen tuki

- » Opinnäytetyön vertaistukipaja
- » Tiimityö toimivaksi -malli
- » Pop up-kahvit (myös etä)
- » Luontoretket, haalarimerkkiompelut, opiskelukaupunkiin tutustumiset yms.
- » Joulu-/ ystävänäpäiväkorttipajat
- » Fuksien ryhmäytyspäivässä mukana tiimirooleja tutkimista

Muut tehtävät: Päivystys Opiskelijoiden olohuoneessa

- » Joka arkipäivä klo 11 – 15
- » Mahdollisuus kysyä ilman kynnystä
- » Voi varata aikaa, tulla tekemään tehtäviä tai tulla juttelemaan muuten vain.
- » Opiskelijoille, mutta myös henkilöstölle

Muut tehtävät

» Kehittämistehtävä

- ajankohtaisen kehittämistarpeen mukaan

» Jodel-päivystykset 2 x vko

» Some-postaukset & blogit toiminnasta

- Opintososionomiharjoittelutoiminnan markkinointia

» Tapahtumat

- Diakin avajaiset
- Henkilöstö & opiskelijat itä-länsi pesismatsi

» Uusien opintososionomiharjoittelijoiden perehdytys

Opiskelijoiden olohuoneessa lisäksi

- » Erilaiset Pop up –tapahtumat, sekä AMK:n omat että verkostotoimijoiden
- » Rehtorin ja opiskelijoiden kohtaamiset lukukausien alussa

OPINTOSOSIONOMIHARJOITTELIJAN TEHTÄVÄT

Lähde: Sosionomiopiskelijän ajatuskartta opintososionomiharjoittelijan tehtävistä